

۲-۲- سند توسعه استان

سند ملی توسعه استان بوشهر مصوب مورخ ۱۳۸۴/۴/۵ هیأت محترم وزیران

الف - اصلی ترین قابلیت های توسعه

له سابقه دیرینه در امر تجارت با برخورداری از تاسیسات بندری درکنار خلیج فارس و امکان استقرار در محور ارتباطی شمال - جنوب .

له وجود ذخایر نفت و گاز و قرارگیری حوزه عظیم گازی پارس جنوبی و شمالی ، نار و کنگان و منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس شامل تاسیسات پتروشیمی ، بهره برداری و انتقال و فرآوری گاز در محدوده استان و امکان توسعه فعالیت های مرتبط .

له قرارگیری حوزه نفتی مند ، حوزه و تاسیسات نفتی بهرگان و خارک به عنوان اصلی ترین پایانه صدور نفت کشور در محدوده استان .

له وجود منابع غنی دریایی و ظرفیت های قابل توجه صیادی و آبی پروری (بویژه میگو) .

له وجود منابع آب سطحی قابل مهار .

له برخورداری از شرایط اقلیمی مناسب برای کشت خارج از فصل صیفی جات و کشت انواع محصولات گرمسیری بویژه خرما با قابلیت صادرات .

له برخورداری از نوار ساحلی مناسب و اکوسیستم های مستعد ، به ویژه جنگل های حرا برای توسعه فعالیت های گردشگری دریایی در فصول مساعد سال .

له برخورداری از ذخایر معدنی غیرفلزی قابل توجه با فاصله بسیار نزدیک از دریا و امکان فرآوری و توسعه فعالیت های مرتبط به ویژه تولید سیمان با قابلیت صادراتی .

له وجود زمینه های قانونی برای توسعه ورزش ، نگرش مثبت جامعه به فعالیت های ورزشی ، گرایش بخش خصوصی و تشکل های داوطلب غیردولتی (NGO) به سرمایه گذاری و خدمات رسانی در توسعه ورزش .

ب - عمده ترین تنگناها و محدودیت های توسعه

له وجود آب و هوای گرم و نسبتاً خشک

له محدودیت منابع آب شیرین و پایین بودن راندمان آبیاری .

• عدم تناسب شبکه‌های زیربنایی بویژه حمل و نقل ، برق و تاسیسات بندری با قابلیت‌های استان .

• ناهمگونی و فرسوده بودن بافت ، تاسیسات و زیرساختهای شهری

• نامناسب بودن ساختار تشکیلات اداری و کمبود نیروی انسانی متخصص در سطوح مختلف و متناسب با نیازهای توسعه استان

• گسترش نیافتن فضاهای فرهنگی ، آموزشی ، درمانی ، ورزشی و گذران اوقات فراغت متناسب با شتاب تحولات اقتصادی و اجتماعی منطقه

• وابستگی شدید منابع مالی بخش ورزش به درآمدهای عمومی

ج - مسائل اساسی استان

• دوگانگی بین فعالیت‌های مدرن صنایع نفت و گاز با سایر فعالیت‌های اقتصادی در استان .

• عدم تعادل‌های فضایی بین جنوب و شمال استان ناشی از تمرکز فعالیت‌های مدرن صنعتی در بخش جنوبی آن .

• رعایت نکردن استانداردهای زیست محیطی در استقرار فعالیت‌ها ، بویژه در منطقه عسلویه و خارک .

• عدم دسترسی به منابع آب و برق کافی و مطمئن برای تامین نیازها و فعالیت‌ها .

• محدودیت توسعه شهر بوشهر به علت استقرار پادگانها و مراکز نظامی و همچنین نیروگاه اتمی و حریم آن در بخش عمده‌ای از اراضی قابل توسعه شهر بوشهر .

• محدودیت شدید امکانات و تسهیلات برای جذب و نگهداشت نیروی انسانی متخصص در استان .

• فقدان تاسیسات کافی مهار آبهای سطحی و کاهش آبهای زیرزمینی .

• افزایش هزینه اجرای طرحهای عمرانی ناشی از فعالیتها و اقدامات موجود در منطقه پارس جنوبی .

• ضعف پایانه‌های صادراتی و عدم توسعه و تجهیز بنادر ، متناسب با قابلیت‌های استان .

• فقدان نظام شناسایی استعدادهای ورزشی .

د - هدف‌های بلند مدت

باتوجه به مسائل اصلی ، قابلیت‌ها و تنگناهای موجود ، توسعه استان بر پایه صنایع نفت و گاز و فعالیت‌های مرتبط با آن ، و صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی گسترش خدمات بازرگانی و توسعه فعالیت‌های کشاورزی با تاکید بر آبی‌پروری و محصولات تخصصی خواهد بود .

به این ترتیب هدف‌های بلند مدت استان عبارتند از :

تقویت جایگاه بخش صنعت در توسعه استان با اولویت صنایع شیمیایی ، انرژی بر ، نفت و گاز ، پتروشیمی ، دریایی و شیلاتی و فرآوری محصولات کشاورزی و معدنی و صنایع با فن آوری برتر .

گسترش فعالیت‌های بازرگانی و خدمات حمل و نقل .

توسعه و تقویت شبکه‌های زیربنایی متناسب با جهت‌گیری‌های اصلی توسعه استان .

فراهم کردن زمینه‌های بهینه سازی مصرف انرژی و بهره برداری از انرژی های نو .

حفظ ، احیاء و ارتقاء توانمندی‌های زیست محیطی برای تحقق توسعه پایدار .

تامین آب لازم متناسب با گسترش مراکز زیست و فعالیت .

شکل‌گیری متعادل و متوازن مراکز زیست و فعالیت در درون استان .

توسعه فعالیت‌های گردشگری و بهره‌گیری از جاذبه‌های تاریخی ، فرهنگی و طبیعی با اولویت سواحل و جزایر .

توسعه زیرساخت های اجتماعی با تأکید بر توسعه و تجهیز مراکز آموزش و پژوهش متناسب با نیازهای استان .

گسترش و نوین سازی فعالیت‌های صیادی و آبی‌پروری و نخلستانها .

ارتقاء بهره‌وری عوامل تولید و افزایش راندمان آبیاری .

توسعه منابع انسانی و تامین نیروی انسانی ماهر و متخصص مورد نیاز فعالیت‌های استان .

توسعه و تقویت شبکه های ارتباطی با تأکید بر زیرساخت های IT و ICT .

کاهش آثار سوء ناشی از دوگانگی فعالیت‌های سنتی و فعالیت‌های مدرن .

اعتماد به معرفت دینی ، ارزشهای فرهنگی و ویژگی های هویتی استان .

- نهادینه سازی بهره وری و افزایش آن در بخش های اقتصادی و عوامل تولید .
- ارتقاء نقش ورزش در تأمین سلامت جسمی و روحی و تقویت توانمندیهای افراد و گروههای اجتماعی .
- دستیابی به هدف های توسعه هزاره (M . D . G) در استان .
- توانمند سازی بخش تعاونی برای ایفای فعالیتهای گسترده و اداره بنگاه های اقتصادی بزرگ .
- توسعه نقش و جایگاه زنان در سطوح تصمیم سازی و تصمیم گیری استان .

هـ- راهبردهای بلند مدت توسعه

- ایجاد پیوند منطقی بین توسعه منطقه ویژه اقتصادی پارس و توسعه استان .
- تقویت زیرساخت های لازم برای توسعه فعالیت های بازرگانی خارجی .
- ایجاد زمینه برای سرمایه گذاری داخلی و خارجی با تاکید بر سرمایه گذاران بومی خارج از کشور .
- توسعه محورهای ارتباطی زمینی ، هوایی و دریایی ، خطوط انتقال و توزیع انرژی و گازرسانی به شهرها و صنایع و روستاهای پرجمعیت .
- گسترش صید صنعتی ، بازسازی ذخایر آبزیان ، تامین زیرساخت های آبی پروری ، اصلاح باغات (خرما و مرکبات) و توسعه صنایع تبدیلی مرتبط با آن .
- فراهم آوردن زمینه های لازم برای تربیت ، جذب و ماندگاری نیروی انسانی متخصص .
- ذخیره سازی ، جلوگیری از هدر رفتن آبهای سطحی و انتقال آن به مراکز مصرف و تقویت منابع آبهای زیرزمینی با اولویت آبخوان های با بیلان منفی .
- اعمال مدیریت هماهنگ و آینده نگر بر عرصه های زیست محیطی و منابع طبیعی استان .
- گسترش فعالیت های عمرانی در شهرها و روستاها ، سواحل و جزایر استان به ویژه خارگ و رفع عقب ماندگی های شدید در این زمینه .
- فراهم آوردن بسترهای اجتماعی و فرهنگی مناسب برای تعامل و سازگاری با فعالیت های نوین در استان
- فراهم کردن بسترهای مناسب برای سرمایه گذاری بخش خصوصی در توسعه گردشگری استان با تاکید بر گردشگری ساحلی .

توسعه ارتباطات بین‌المللی در زمینه‌های علمی ، اقتصادی و فرهنگی و ورزشی باتوجه به همجواری با کشورهای حاشیه خلیج فارس .

تقویت منطقه ویژه اقتصادی بوشهر و مطالعه برای ایجاد منطقه آزاد تجاری در استان .

تقویت زیرساخت‌های مورد نیاز اقتصاد دانایی محور و گسترش خدمات برتر .

ایجاد ساز و کارهای لازم و حمایت از افزایش بهره‌وری در بخش‌های اقتصادی و عوامل تولید .

گسترش ورزش‌های پرورشی ، همگانی ، تفریحی ، قهرمانی و حرفه‌ای در استان .

ریشه‌کنی فقر شدید و گرسنگی و بهره‌مندی همگانی از مواهب توسعه اقتصادی و اجتماعی .

دستیابی همگانی به آموزش ابتدایی و ترویج و بهبود برابری جنسیتی و توانمندسازی زنان .

کاهش مرگ و میر مادران و کودکان .

مبارزه با بیماری‌های عمده (ایدز / H . I . V ، سل ، مالاریا و ...) .

حمایت موثر از تشکیل و توسعه تعاونی‌ها و ایجاد و گسترش شهرک‌ها و مجتمع‌های تعاونی .

بسترسازی برای افزایش مشارکت اجتماعی ، اقتصادی ، فرهنگی و سیاسی زنان در روند توسعه استان .

نهادینه کردن رویکرد مدیریت عرضه و تقاضا و افزایش سطح آگاهی عمومی در مدیریت بهینه مصرف آب .

ایجاد زمینه‌های لازم برای جلب مشارکت مردمی و بخش خصوصی در بهره‌برداری و مدیریت آب .

گسترش پوشش بیمه‌های اجتماعی و کاهش صدمات انسانی در اثر حوادث .

جدول ۲-۱ - شاخص های هدف کمی در برنامه چهارم استان بوشهر

ردیف	شاخص های هدف	واحد اندازه گیری	سال ۱۳۸۳	سال ۱۳۸۸
۱	نرخ رشد جمعیت	درصد	۱/۳۷	۱/۳
۲	نسبت شهرنشینی از کل جمعیت	درصد	۶۳	۷۰
۳	نرخ بیکاری	درصد	۱۲/۵	۷/۴
۴	نسبت بهره برداری (برداشت) از منابع آب سطحی به کل حجم آبهای قابل تجدید شونده	درصد	۵۵	۶۰
۵	نسبت بهره برداری (برداشت) از منابع آب زیرزمینی به کل حجم آبهای قابل تجدید و استحصال زیرزمینی	درصد	۹۰	۹۰
۶	نسبت آب قابل تنظیم به آب تجدید شونده	درصد	۰	۵۹/۱
۷	نسبت حجم مخزن به آب تجدید شونده	درصد	۰	۷۹/۳۷
۸	کل تولید محصولات زراعی در سال افق	هزارتن	—	۶۱۹
۹	کل تولید محصولات باغی در سال افق	هزارتن	—	۲۳۳
۱۰	تولید محصولات دامی در سال افق	هزارتن	—	۱۱۸
۱۱	سهم بخش کشاورزی در تولید ناخالص داخلی استان	درصد	۹/۵	۹
۱۲	سهم بخش کشاورزی در اشتغال استان	درصد	۱۴/۹	۱۳/۵
۱۳	سهم بخش صنعت و معدن در تولید ناخالص داخلی استان	درصد	۲۶	۴۰
۱۴	سهم بخش صنعت و معدن در اشتغال استان	درصد	۲۲/۵	۲۸/۸
۱۵	نسبت مساحت مناطق تحت کنترل محیط زیستی به کل مساحت استان	درصد	۶/۹	۸/۹
۱۶	ارزش سالانه صادرات غیرنفتی	میلیارد ریال	۲۳۰۰	۵۲۰۰
۱۷	نسبت جمعیت باسواد ۶ ساله و بالاتر به کل جمعیت ۶ ساله و بالاتر	درصد	۸۶/۸	۸۹/۸
۱۸	پوشش تحصیلی جمعیت ۱۸ - ۶ ساله	درصد	۹۱/۲	۹۳/۷
۱۹	نسبت دانشجو به یکصد هزار نفر جمعیت	نفر	۲۳۶۵	۲۹۸۳
۲۰	تعداد مؤسسات ، مراکز ، کانونهای فرهنگی و هنری و اردوگاههای پرورش کودکان و نوجوانان و جوانان	عدد	۵۸	۹۹
۲۱	تعداد مراکز ، کانونها و قطب های جهانگردی تجهیز شده ، بناهای مهم تاریخی و فرهنگی تعمیر و ساماندهی حریم شده	عدد	۱۲	۶۱
۲۲	سرانه فضاهای ورزشی (سرپوشیده و باز) در کل جمعیت	مترمربع	۰/۶۷	۱

ادامه جدول ۲- ۱ - شاخص های هدف کمی

ردیف	شاخص های هدف	واحد اندازه گیری	سال ۱۳۸۳	سال ۱۳۸۸
۲۳	تعداد مراکز ملی ، قطب های پژوهشی ، پارک ها و مراکز رشد علم و فناوری	عدد	۲	۸
۲۴	نسبت ساختمان های با مصالح بادوام به کل ساختمانها	درصد	۷۷	۸۷
۲۵	تولید سالانه مسکن به ازای هر هزار نفر جمعیت	واحد مسکونی	۷	۸
۲۶	ضریب نفوذ تلفن ثابت	درصد	۲۷/۹	۴۷
۲۷	ضریب نفوذ تلفن همراه	درصد	۶/۹	۴۶
۲۸	ضریب نفوذ اینترنت	درصد	۸/۳۱	۲۵/۰۷
۲۹	تعداد مشترکین گاز طبیعی	مشترک	۱۰۹۰	۲۶۰۹۰
۳۰	ظرفیت عملی نیروگاههای تولید برق	مگاوات	۲۰۲	۱۲۰۲
۳۱	نسبت تعداد تشکل ها و نهادهای مدنی برای هر یکصد هزار نفر جمعیت	عدد	۵	۲۲/۵
۳۲	نسبت طول راههای روستایی آسفالته به کل طول راههای روستایی	درصد	۶۱/۲	۷۴/۷
۳۳	نسبت طول راههای فرعی آسفالته به کل طول راههای فرعی	درصد	۱۰۰	۱۰۰
۳۴	رفع نقاط حادث خیزی در جاده ها	درصد	۱۸	۱۰۰
۳۵	نسبت برخورداری جمعیت (شهری و روستایی) از برق	درصد	۹۸	۹۸
۳۶	سرمایه گذاری سالانه برای حمل و نقل عمومی درون شهری	هزارریال	۳۸	۵۷
۳۷	گسترش پوشش بیمه های اجتماعی (نسبت بیمه شدگان اصلی به جمعیت فعال)	درصد	۷۹/۶	۸۰
۳۸	شیوع کم وزنی متوسط و شدید در کودکان زیر پنج سال (شهری)	درصد	۸/۲	۶
۳۹	شیوع کم وزنی متوسط و شدید در کودکان زیر پنج سال (روستایی)	درصد	۹/۴	۶
۴۰	کاهش (به نصف رسانیدن) تعداد سوانح و حوادث حمل و نقل	مورد	۱۲۱۲	۵۰۰
۴۱	میزان بیسوادی در زنان همسر دار ۱۰ تا ۴۹ ساله (شهری)	درصد	۱۶/۶	۱۰
۴۲	میزان بیسوادی در زنان همسر دار ۱۰ تا ۴۹ ساله (روستایی)	درصد	۳۷	۲۰

ادامه جدول ۱-۲ - شاخص های هدف کمی

ردیف	شاخص های هدف	واحد اندازه گیری	سال ۱۳۸۳	سال ۱۳۸۸
۴۳	امید به زندگی در بدو تولد	سال	۶۷	۷۰
۴۴	شاخص توسعه انسانی (HDI)	میزان	۰/۷۰۶	۰/۸
۴۵	شاخص رفاه اجتماعی	میزان	۵۲۶/۳	۸۰۰
۴۶	جمعیت زیر خط فقر نسبی	درصد	۱۷/۴	۹/۶
۴۷	نسبت هزینه دهک ثروتمندترین به دهک فقیرترین خانواده ها (شهری)	برابر	۱۶	۱۳
۴۸	نسبت هزینه دهک ثروتمندترین به دهک فقیرترین خانواده ها (روستایی)	برابر	۱۵	۱۲
۴۹	نسبت هزینه دو دهک ثروتمندترین به دو دهک فقیرترین خانواده ها	برابر	۷/۲۳	۵
۵۰	نسبت هزینه غیرخوراکی به کل هزینه های خانوار (شهری)	درصد	۶۷/۲	۷۸
۵۱	نسبت هزینه غیرخوراکی به کل هزینه های خانوار (روستایی)	درصد	۶۰/۵	۷۲
۵۲	نسبت جمعیت دارای هزینه های درمانی بیش از ۴۰ درصد هزینه خانوار (هزینه های کمرشکن درمانی)	درصد	۲/۵	۱
۵۳	کاهش تعداد کارکنان دولت	درصد	—	۵
۵۴	افزایش تعداد واحدهای دولتی اداره گردیده به روش قیمت تمام شده	درصد	—	۵۰
۵۵	حجم تصداهای اجتماعی، فرهنگی واگذار شده به بخش غیردولتی	درصد	—	۱۵
۵۶	نسبت برخورداری دستگاههای دولتی از امکانات اینترنتی	درصد	—	۱۰۰
۵۷	متوسط سرانه آموزش سالانه مدیران و کارکنان دولت	ساعت	—	۴۰
۵۸	کاهش در جمعیتی که حداقل انرژی غذایی لازم را دریافت نمی کنند	درصد	—	۲۵
۵۹	نرخ ثبت نام خالص در مدارس ابتدایی	درصد	—	۹۸/۵
۶۰	نسبت دختران به پسران در سطوح تحصیلی	درصد	—	۹۷
۶۱	کاهش در نرخ مرگ و میر کودکان زیر پنج سال در هزار تولد زنده	درصد	—	۳۰
۶۲	کاهش در نرخ مرگ و میر مادران در یکصد هزار تولد زنده	درصد	—	۴۰
۶۳	کاهش در موارد جدید ابتلا به ایدز HIV	درصد	—	۵۰

ادامه جدول ۱-۲ - شاخص های هدف کمی

ردیف	شاخص های هدف	واحد اندازه گیری	سال ۱۳۸۳	سال ۱۳۸۸
۶۴	افزایش درصد جمعیت تحت پوشش آب شهری	درصد	—	۲/۵
۶۵	افزایش درصد جمعیت تحت پوشش فاضلاب شهری	درصد	—	۲۳/۶
۶۶	افزایش شاخص بهره مندی از آب آشامیدنی روستایی	درصد	—	۲۳/۶
۶۷	افزایش شاخص جمعیت تحت پوشش فاضلاب روستایی	درصد	—	۶/۸
۶۸	سطح توسعه ، اصلاح و جایگزینی باغات	هزارهکتار	—	۱۲
۶۹	عملیات آبخیزداری	هزارهکتار	—	۷۰
۷۰	عملیات آب و خاک	هزارهکتار	—	۴۷
۷۱	متوسط افزایش اشتغال سالانه	نفر	—	۹۱۶۸
۷۲	نرخ رشد سالانه ارزش افزوده کلیه فعالیتهای اقتصادی	درصد	—	۱۰
۷۳	سهم سرمایه گذاری مورد نیاز از کل کشور	درصد	—	۱/۴۱
۷۴	نرخ رشد سالانه بهره وری سرمایه	درصد	—	۲/۷
۷۵	نرخ رشد سالانه بهره وری نیروی کار	درصد	—	۵/۷